

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZKF-623-1/19

Warszawa, dnia lutego 2019 r.

Krajowa Rada
Radiofonii i Telewizji

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku ze zbliżającym się zarządzeniem wyborów do Parlamentu Europejskiego, a następnie — do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwraca się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o podjęcie działań zapewniających równe traktowanie uczestników wyborów w mediach, szczególnie zaś w mediach publicznych.

Zasada równości wyborów wymaga nie tylko przestrzegania reguł prowadzenia kampanii wyborczej, określonych przepisami prawa wyborczego, ale również zapewnienia równości szans uczestników wyborów m.in. przez neutralne podejście do relacjonowania kampanii wyborczej w mediach, zwłaszcza w mediach publicznych. Wymóg ten podkreślony został w pkt 2.3.a Kodeksu dobrej praktyki w sprawach wyborczych Europejskiej Komisji dla Demokracji Przez Prawo (Komisji Weneckiej) (CDL-AD (2002) 23).

Znaczenie niezależności politycznej i pluralizmu mediów, szczególnie mediów publicznych, dla pogłębiania demokracji, zwiększania zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w debaty i sprawy publiczne oraz wzmacniania pozycji obywateli na drodze do demokracji zostało również podkreślone w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów na świecie (2011/2081(INI)).

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jako państwowy organ właściwy w sprawach radiofonii i telewizji (art. 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1414 z późn. zm.)), ma wśród swoich zadań m.in. zapewnienie otwartego i pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji (art. 6 ust. 1 ustawy) oraz sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności dostawców usług medialnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy). Jest zatem jedynym organem państwowym, który może zapewnić realizację zasady równości podmiotów uczestniczących w wyborach

w zakresie prezentacji ich w mediach radiowych i telewizyjnych, w szczególności w mediach publicznych, o których art. 21 ust. 1 ustawy stanowi, że „Publiczna radiofonia i telewizja realizuje misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu.”

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca szczególną uwagę na równe traktowanie wszystkich podmiotów uczestniczących w wyborach w relacjach nadawców radiowych i telewizyjnych z kampanii wyborczej. Sposób przedstawiania kampanii i towarzyszące relacjom komentarze redakcyjne nie powinny powodować u odbiorców wrażenia, że nadawca sprzyja któremukolwiek z komitetów wyborczych prezentując jego kampanię wyborczą w szerszym wymiarze lub w korzystny dla niego sposób, a kampanię innych komitetów przedstawia w mniejszym zakresie i opatruje komentarzami krytycznymi. Działania takie przeczą zasadzie równości i stanowią faktyczne prowadzenie agitacji wyborczej przez media, do czego nie są one uprawnione; należy bowiem pamiętać, że wyłączność na prowadzenie kampanii wyborczej mają komitety wyborcze (art. 84 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 z późn. zm.)).

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla również, że nadawcy radiowi i telewizyjni powinni dbać o to, by działalność organów państwowych i osób pełniących funkcje publiczne była w okresie kampanii wyborczej przedstawiana w sposób niebudzący podejrzeń o wykorzystywanie jej do prowadzenia kampanii wyborczej. Państwowa Komisja Wyborcza od wielu już lat zwraca uwagę na to, że w okresie kampanii wyborczej osoby pełniące funkcje publiczne mają prawo i obowiązek normalnego prowadzenia powierzonych im spraw i informowania o swojej działalności. Nie mogą jednak wykorzystywać swoich funkcji, w szczególności dostępu do mediów, do prowadzenia agitacji wyborczej na swoją rzecz lub na rzecz podmiotów, z którymi są związane. Działalność związana z pełnionymi przez te osoby funkcjami publicznymi powinna być ściśle oddzielona od ich udziału w kampanii wyborczej, a na nadawcach radiowych i telewizyjnych ciąży również obowiązek przedstawiania jej w sposób niewywołujący zarzutów o nadużywanie funkcji do celów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraża ponadto opinię, że prowadzenie przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji monitoringu wyborczego mediów wpływa dyscyplinująco na nadawców i ułatwia ocenę pełnienia ich misji. Monitoring taki był prowadzony w przeszłości w czasie kampanii wyborczych, a odstąpienie od tej praktyki w ubiegłorocznych wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego mogło wpłynąć negatywnie na przebieg kampanii wyborczej. Państwowa Komisja Wyborcza zwraca się zatem do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z apelem o prowadzenie monitoringu mediów w czasie kampanii wyborczej w nadchodzących wyborach.

Państwowa Komisja Wyborcza wyraża przekonanie, że działania podejmowane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji mogą znacząco przyczynić się do podniesienia poziomu kampanii wyborczej w mediach i zapewnić równość podmiotów uczestniczących w wyborach. Sprzyjałoby to również zaangażowaniu obywateli w wybory i zwiększało ich zaufanie zarówno do wyborów, jak do nadawców radiowych i telewizyjnych. Należy również podkreślić, że rola mediów w kampanii wyborczej jest przedmiotem zainteresowania podmiotów oceniających jakość wyborów, zarówno działających w kraju, jak i organizacji międzynarodowych obserwujących wybory i organów Unii Europejskiej monitorujących przestrzeganie przez państwa członkowskie zasad leżących u podstaw wspólnoty.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

